

Vzdělávání v keltských zemích

Vzdělávání v keltské společnosti bylo zahaleno tajemstvím a zcela se vymykalo antickým standardům, protože se opíralo o striktní ústní tradici. Intelektuální elitu tvořili druidové, kteří nebyli pouze kněžími, ale také soudci, lékaři a učitelé. Keltové vědomě odmítali zapisovat své posvátné vědění, ačkoliv pro obchodní účely písmo znali. Věřili totiž, že psané slovo oslabuje paměť a že tajné učení nesmí padnout do nepovolaných rukou. Studium u druidů tak připomínalo spíše výcvik elitních „paměťových atletů“ než klasické školní vyučování.

Proces vzdělávání budoucího druida byl neobyčejně náročný a mohl trvat až dvacet let. Studenti se museli z paměti naučit tisíce veršů, které obsahovaly veškeré znalosti o hvězdách, pohybu nebeských těles, přírodních zákonech a historii kmenů. Systém byl hierarchický: začínalo se jako bard (pěvec a vypravěč), pokračovalo se přes stupeň vate (věštec a znalec přírody) až k samotnému druidovi. Tato dlouhá léta v ústraní, často v lesích nebo jeskyních, sloužila k dokonalému ovládnutí mysli a vybudování nezpochybnitelné autority v rámci kmene.

Zatímco druidské školy byly určeny vyvoleným, pro zbytek aristokracie fungoval unikátní systém zvaný fosterage (pěstounství). Děti náčelníků nebyly vychovávány vlastními rodiči, ale byly posílány do jiných spřízněných rodin. Tento zvyk upevňoval diplomatické vazby mezi kmeny a zajišťoval objektivnější výchovu. Chlapci se učili jízdě na koni, boji a lovu, zatímco dívky se cvičily v tkaní, správě domácnosti a často i v základech práva. Tento systém vytvářel síť loajality, která byla pro fungování keltské společnosti klíčová.

Postavení žen ve vzdělávání bylo u Keltů v porovnání s Řeky či Římany neobvykle vysoké. Existují doklady o tom, že se ženy mohly stát druidkami, věštkyňami i bojovnicemi. Nebyly vyloučeny z učení a v irských ságách se dokonce setkáváme s legendárními učitelkami bojových umění, jako byla Scáthach, která vycvičila největší hrdiny.